

Olgierd Felczak

Brody Pomorskie, woj. gdańskie, St.
2, AZP 22-45

Informator Archeologiczny : badania 24, 10

1990

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

stoku. Trzeci sezon badań. Osada ludności kultury niemeńskiej i kultury lużyckiej ze śladami osadnictwa wczesnośredniowiecznego.

Kontynuowano prace w południowej części stanowiska oraz rozpoznawano osadę w kierunku zachodnim. Przebadano obszar o pow. 150 m². Łącznie odkryto 9 nowych obiektów (1 jamę mieszkalną, z paleniskiem — ob. 31, 5 jam gospodarczych, 2 paleniska, fr. rowu — ob. 39). Układ stratygraficzny zbliżony był do zarejestrowanego w poprzednich sezonach badawczych.

Większość odkrytych w tym sezonie obiektów należy wiązać z osadnictwem kultury niemeńskiej z okresu neolitu. Najbardziej interesująco przedstawiał się ob. 31 — kolista jama mieszkalna o średnicy ok. 170 cm i gł. ok. 80 cm, z dobrze zachowanym paleniskiem obłożonym kamieniami. W jej wypełniku odkryto 12 rdzeni wiórowych w różnych fazach eksploatacji, obłupień i kilka brył surowca. W sąsiedztwie obiektu natrafiono na liczne fragmenty ceramiki kultury niemeńskiej w tym kilka bogato ornamentowanych. Z osadnictwem neolitycznym związane były poza tym 4 obiekty gospodarcze i fragment rowu, na dnie którego odkryto rdzeń wiórowy i fragmenty ceramiki „niemeńskiej”.

Materiał lużycki wystąpił w warstwie kulturowej w postaci dużej ilości rozdrobnionego materiału ceramicznego. Nie tworzył on wyraźnych skupisk. W jednym wypadku, w niewielkiej i płytkiej, nieckowatej jamie odkryto kilka fragmentów brzuścowych średniościennego naczynia esowatego. Materiał ten należy datować na schyłek epoki brązu i wczesną epokę żelaza.

W warstwie próchnicy natrafiono na ślady osadnictwa z okresu wczesnego średniowiecza w postaci niezbyt licznych obiektów ceramicznych.

Materiały i dokumentacja znajdują się w Muzeum Okręgowym w Białymstoku.
Badania zostały zakończone.

Brody Pomorskie, woj. gdańskie, St. 2 AZP 22-45

Muzeum Archeologiczne w Gdańsku

Badania prowadził mgr Olgierd Felczak. Finansowało Muzeum Archeologiczne w Gdańsku. Trzeci sezon badań. Stanowisko wielokulturowe: kultura ceramiki wstęgowej klutej, kultura pucharów lejkowatych, kultura wschodniopomorska, wczesne średniowiecze.

Metoda prowadzenia badań była uwarunkowana w znacznym stopniu szybko postępującą destrukcją omawianego stanowiska. Dlatego prace wykopaliskowe prowadzone były w najbardziej zagrożonej strefie, w pobliżu stromego obrywu pałnicy. Założono 6 wykopów o powierzchni wynoszącej 250 m². Ponadto wykonano 4 odwierty kontrolne w części północnej i południowej obszaru stanowiska.

Efektem badań, było uściślenie danych dotyczących sytuacji stratygraficznej oraz zależności chronologicznych. Ustalono, że w części północnej stanowiska występują cztery podstawowe warstwy: I — humus leśny złożony z ciemnożółtego piasku, II warstwa — jasnożółty piach związany z bardzo dynamiczną sedymentacją charakterystyczną dla całego stanowiska, grubość warstwy od 50 do 65 cm, III warstwa — pożarowa złożona z szarżółtego piasku z drobnymi węglkami drzewnymi, młodszość jej jest zróżnicowana od 10 do 30 cm, jest to warstwa wytworzona we wczesnym średniowieczu, IV warstwa — żółty zwarty piasek, w obrębie którego w 20 cm części stropowej występuje ceramika neolityczna oraz wytwory krzemienne. Warstwa IV w dolnej części pozbawiona jest artefaktów. Południowa część stanowiska posiada nieco warstwy III związanej z osadnictwem wczesnośredniowiecznym.

Mala ilość obiektów nieruchomych utrudnia w znacznym stopniu właściwą interpretację struktury przestrzennej oraz funkcji stanowiska. W obrębie III warstwy zarejestrowano kilka jam wczesnośredniowiecznych a w IV warstwie 4 silnie rozmyte jamy neolityczne. Podsumowując należy podkreślić, że na terenie stanowiska nr 2 stwierdzono istnienie niewielkiej osady wczesnośredniowiecznej śladów osadnictwa kultury pucharów lejkowatych oraz osady i cmentarzyska kultury ceramiki wstęgowej klutej. Wnioski te wysunięto w oparciu o badania także z ubiegłego roku. Materiały kultury ceramiki wstęgowej klutej wiążą się z jej młodszą fazą i odpowiadają mniej więcej fazie Ia/Ib dla kultury późnej ceramiki wstęgowej na Kujawach. Ponadto należy dodać, że w części południowo-zachodniej stanowiska odkryto grób kultury wschodniopomorskiej datowany na Hallstatt D. Niestety był on silnie zniszczony. Na podstawie zachowanych fragmentów ceramiki, można sądzić, iż składał się z czterech popielnic, w tym jednej twarzowej.

Badania będą kontynuowane.

Chalawy, gm. Brodnica woj. poznańskie St. 15 AZP-58-27/34

Muzeum Archeologiczne w Poznaniu

Badania prowadzili mgr Danuta Prinke i dr Andrzej Prinke. Finansowało Muzeum Archeologiczne w Poznaniu. Szósty sezon badań. Osada